

МЕТОДИКА
проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині
провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності

I. Загальні положення

- 1.1. Ця Методика проведення державної атестації в частині наукової та науково-технічної діяльності закладів вищої освіти (далі – Методика) є інструментом оцінювання ефективності наукової та науково-технічної діяльності за окремими її напрямками за галузями наук (далі – науковий напрям) закладу вищої освіти (далі – ЗВО) і застосовується під час проведення державної атестації в частині наукової та науково-технічної діяльності ЗВО (далі – державна атестація) відповідно до Порядку проведення державної атестації ЗВО в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності (далі – Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 652.
- 1.2. Методика визначає систему показників наукової та науково-технічної діяльності ЗВО за науковим напрямом, процедуру їх формування, методика формування атестаційної та експертної оцінок, визначення кваліфікаційної групи, до якої віднесено ЗВО за науковим напрямом, і систему контролю.
- 1.3. Кваліфікаційна група за науковим напрямом визначається для всіх ЗВО одночасно.

II. Організація проведення державної атестації ЗВО
за науковим напрямом

- 2.1. Для проведення державної атестації ЗВО за науковим напрямом у встановлений наказом Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) строк ЗВО подає до МОН в електронному та паперовому вигляді за підписом керівника заявку (додаток 1), інформаційні матеріали для проведення державної атестації ЗВО (далі – інформаційні матеріали). Інформація за останній звітний рік подається станом на 31 грудня поточного року.

Рекомендації щодо заповнення окремих форм МОН можуть надаватися у інструктивному листі.

- 2.2. Інформаційні матеріали містять:
 - форму № 1 «Відомості про науковий напрям закладу вищої освіти» (далі - форма № 1) (додаток 2);
 - форму № 2 «Перелік основних показників, на основі яких здійснюється оцінка наукового потенціалу та результативність закладу вищої освіти» (далі – форма № 2) (додаток 3);

звіт про наукові досягнення ЗВО у цьому науковому напрямі за попередні п'ять років (додаток 3);
перспективний план розвитку наукового напрямку на подальший п'ятирічний період.

2.3. МОН забезпечує реєстрацію заявки та інформаційних матеріалів, поданих ЗВО за науковим напрямом, бере участь у підготовці проектів атестаційної оцінки ЗВО за науковим напрямом та здійснює організацію подання інформаційних матеріалів зазначених у п. 2.2. цього розділу, експертним групам для проведення експертного оцінювання ефективності діяльності ЗВО за науковим напрямом.

III. Порядок визначення атестаційної оцінки ЗВО

- 3.1. Перелік показників, за якими здійснюється оцінка наукової (науково-технічної) діяльності ЗВО за науковим напрямом, поділяються на показники потенціалу (ресурси) ЗВО – P_i , та показники результативності – P_i (додаток 3).
- 3.2. На підставі інформації по показниках потенціалу (ресурсів) ЗВО – P_i , та показниках результативності – P_i , наданої ЗВО до МОН у інформаційних матеріалах, за формулами згідно додатком 6 до Методики, обчислюються індикатори (питомі показники результативності) – k_i (додаток 4).
- 3.3. За індикаторами здійснюється контроль достовірності та коректності даних. Для кожного показника обчислюється середнє значення. Значні відхилення від середнього потребують додаткового підтвердження відповідними ЗВО. У разі відсутності підтвердження дані вважаються недостовірними та не враховуються при подальших розрахунках (прирівнюються до «0»).
- 3.4. Індикатори нормуються за такою формулою:

$$k'_i = \frac{k_i - k_{imin}}{k_{imax} - k_{imin}};$$

- 3.5. Загальна інтегральна оцінка K_j для j – того ЗВО обчислюється як адитивна нелінійна згортка нормованих індикаторів k'_i .

$$K_j = \sqrt{\sum_{i=1}^n (a_i k'_i)^2}$$

де a_i – вагові коефіцієнти (коефіцієнти пріоритетності)*, які визначають відносну значущість i -го показника та характеризують конкретний науковий напрям ЗВО (додаток 5).

* запропоновано визначитись з відповідним формулюванням

- 3.6. Отримані значення K_j нормуються за 100-бальним коефіцієнтом

$$K_j^{100} = \frac{K_j - K_{min}}{K_{max} - K_{min}} \cdot 100$$

і визначаються як атестаційна оцінка - індивідуальна характеристика досягнень ЗВО за науковим напрямом, що обчислюється як сума значень показників у межах 100-бальної шкали, дотримуючись таких інтервалів:

- група А – від 85 до 100 балів;
- група Б – від 50 до 90 балів;
- група В – від 20 до 55 балів;
- група неатестованих – нижче 20 балів.

3.7. Після обчислення атестаційної оцінки ЗВО за науковим напрямом документи передаються до експертних груп, які проводять експертне оцінювання наукової (науково-технічної) діяльності ЗВО за науковим напрямом.

IV. Засади експертного оцінювання ефективності діяльності ЗВО за науковим напрямом

4.1. Експертна група проводить експертне оцінювання ефективності діяльності ЗВО за науковим напрямом на підставі інформаційних матеріалів, поданих відповідно до пункту 2 цієї Методики та протоколу обчислення атестаційної оцінки ЗВО за науковим напрямом.

4.2. Показники експертного оцінювання експертна група вносить до «Картки експертного оцінювання ЗВО за науковим напрямом» (далі – Картка) (додаток 6).

4.3. Експертна група готує експертний висновок щодо результатів експертного оцінювання ефективності діяльності ЗВО за науковим напрямом, який підписується усіма членами експертної групи.

4.4. Експертний висновок ухвалюється більшістю голосів членів експертної групи, після чого зміни до нього не вносяться. Член експертної групи може викласти окрему думку в експертному висновку.

4.5. Експертна група подає експертний висновок щодо результатів експертного оцінювання ефективності діяльності ЗВО за науковим напрямом Комісії з питань проведення державної атестації ЗВО в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності (далі – атестаційна комісія) для його врахування при визначенні атестаційної оцінки ЗВО за науковим напрямом.

V. Порядок визначення класифікаційної групи ЗВО

5.1. На основі атестаційної оцінки та за результатами проведення експертного оцінювання наукових досягнень та перспектив розвитку ЗВО за науковим напрямом здійснюється віднесення ЗВО за науковим напрямом до кваліфікаційної групи.

5.2. Кваліфікаційних груп встановлюється три: А, Б, В.

До **групи А за науковим напрямом** відносяться ЗВО, дослідження і розробки яких виконуються на світовому рівні розвитку науки і технологій, мають важливе загальнодержавне та/або світове значення.

До **групи Б за науковим напрямом** відносяться ЗВО, дослідження і розробки яких виконуються на високому професійному рівні, мають важливе значення для окремих галузей економіки, інших сфер суспільного життя, зміцнення національної безпеки.

До **групи В за науковим напрямом** відносяться ЗВО, дослідження і розробки яких виконуються на задовільному професійному рівні та мають значення насамперед для забезпечення належного рівня освітнього процесу в ЗВО.

5.3. За результатами атестації за науковим напрямом ЗВО може бути віднесено до однієї з кваліфікаційних груп або визнано таким, що не пройшов державну атестацію за науковим напрямом.

5.4. У разі, коли атестаційна оцінка опиняється у секторі перетину балів двох груп, експерту дається можливість на підставі вивчення звіту про наукові досягнення ЗВО у цьому науковому напрямі за попередня п'ять років та перспективного плану розвитку наукового напрямку на подальший п'ятирічний період з урахуванням рівня результативних наукових показників (індекс впливовості видання, кількість отриманих патентів, ліцензій, обсяги фінансування з міжнародних фондів за науковим напрямом) віднести її до однієї з вказаних груп.

5.5. ЗВО, який пройшов атестацію за науковим напрямом, щорічно до 01 березня подає річний звіт про показники результатів наукової (науково-технічної) діяльності за попередній рік до Міністерства освіти і науки України.

5.6. ЗВО вважається таким, що не пройшов державну атестацію у разі не проходження ним державної атестації за жодним із наукових напрямів.

5.7. ЗВО, що не пройшов державну атестацію, надається право проходити наступну державну атестацію не раніше, ніж через один рік з дати затвердження МОН результатів попередньої державної атестації ЗВО за науковим напрямом.

Додаток 1 до Методики
проведення державної атестації
закладів вищої освіти в частині
провадження ними наукової
(науково-технічної) діяльності
затвердженої наказом МОН
від _____ 2018 р. № _____

Зразок

Міністерство освіти і науки України

Заявка подається на бланку закладу вищої освіти

ЗАЯВКА
на проведення державної атестації закладу вищої освіти
за науковим напрямом

Відповідно до Порядку проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 652, просимо провести державну атестацію

(повне найменування закладу вищої освіти та відомча підпорядкованість)

та встановити кваліфікаційну групу ЗВО за науковим(и) напрямом(ами).

До заявки додаються інформаційні матеріали для проведення державної атестації закладу вищої освіти в частині провадження ним наукової (науково-технічної) діяльності, що містять відомості про його діяльність відповідно до пункту 2.2. наказу Міністерства освіти і науки України від _____ 2018 р. № ____, зареєстрованого в Міністерстві юстиції _____ 2018 р. за № _____.

Додаток: зазначене на _____ арк.

(найменування посади керівника закладу вищої освіти)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

ВІДОМОСТІ
про наукову та науково-технічну діяльність закладу вищої освіти за науковим
напрямом

« _____ »

(вказати напрям)

1. НАУКОВА НОВИЗНА РЕЗУЛЬТАТІВ, ОТРИМАНИХ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАУКОВИМ НАПРЯМОМ

Заповнити колонки таблиці коректно та згідно наданих рекомендацій

Таблиця 1

2. ПРАКТИЧНА ЦІННІСТЬ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА ТА ЕКОНОМІКИ

Обґрунтувати цінність результатів, отриманих закладом вищої освіти за науковим напрямом для економіки та інших сфер суспільного життя, для світової та вітчизняної науки та для продовження фундаментальних та/або прикладних досліджень, зміцнення національної безпеки (до 50 рядків).

3. ІНТЕГРОВАНІСТЬ НАУКОВОЇ (НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ) ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СВІТОВИЙ НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Визначити та обґрунтувати наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями. Навести детальні дані щодо тематики співробітництва з зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні):

Таблиця 2

Навести результати проведених маркетингових досліджень щодо просування науково-прикладних результатів на світовий ринок, визначити потенційних замовників (Таблиця 3), навести перелік реальних майбутніх користувачів, з якими вже встановлено попередні договірні стосунки (Таблиця 4).

Список потенційних замовників

Таблиця 4

Список реальних замовників

4. ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ НАУКОВОГО НАПРЯМУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Визначити та обґрунтувати необхідність розвитку наукового напрямку в закладі вищої освіти

На підставі аналізу кількісних та якісних характеристик науково-педагогічного та наукового потенціалу, а також прогнозного впливу соціально-економічного розвитку на регіональному і національному рівнях. Перспектив формування напрямку інноваційного кластеру екосистеми. Інтеграція до європейського дослідницького простору. (до 100 рядків).

_____ (найменування посади керівника закладу вищої освіти)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

ПЕРЕЛІК
основних показників, на основі яких здійснюється
оцінка наукового потенціалу та результативність закладу вищої освіти за
науковим напрямом

Показники оцінки наукового потенціалу ЗВО		Роки				
П1	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників (НПП) закладу вищої освіти, що працюють на повну ставку, (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
П2	Чисельність докторів наук у складі НПП за науковим напрямом (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
П3	Чисельність кандидатів наук у складі НПП за науковим напрямом (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
П4	Чисельність штатних наукових працівників науково-дослідних частин (НДЧ), секторів та інших науково-дослідних підрозділів за науковим напрямом, та кількість повних ставок сумісників, які є штатними працівниками інших підприємств і організацій* (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
П5	Чисельність аспірантів за науковим напрямом (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
П6	Чисельність докторантів за науковим напрямом (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
П7	Чисельність докторів у складі НДЧ або інших					

	науково-дослідних підрозділів за науковим напрямом (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
П8	Чисельність кандидатів наук у складі НДЧ або інших науково-дослідних підрозділів за науковим напрямом (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
П9	Чисельність молодих учених ЗВО, які працюють за науковим напрямом (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
Показники оцінки результативності ЗВО						
Р1	Кількість захищених кандидатських дисертацій працівниками ЗВО (НПП, НДЧ та аспіранти) за науковим напрямом (середнє значення кількості на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
Р2	Кількість захищених докторських дисертацій працівниками ЗВО (НПП, НДЧ та докторанти) за науковим напрямом (середнє значення кількості на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
Р3	Чисельність молодих учених ЗВО, що є виконавцями наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок, які фінансуються за кошти <i>загального та/або спеціального фондів**</i> державного бюджету (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
Р4	Чисельність працівників ЗВО (за основним місцем роботи), які є членами редакційних колегій наукових видань (журналів), які індексуються у наукометричних базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection, крім видань, засновником яких є заклад вищої освіти (середнє значення річної чисельності на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
Р5	Обсяг коштів, на виконання досліджень і розробок ЗВО за науковим напрямом, які за результатами конкурсного відбору фінансуються із загального фонду бюджету (обсяг надходжень станом на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
Р6	Обсяг коштів, на виконання досліджень і розробок ЗВО за науковим напрямом, які фінансуються зі спеціального фонду державного бюджету (обсяг надходжень станом на 01 січня наступного за звітним року за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					

P7	Обсяг коштів, спрямованих/залучених ЗВО на придбання обладнання за науковим напрямом, а також балансова вартість придбаного, або отриманого у довгострокове використання обладнання за науковим напрямом (обсяг надходжень станом на <i>01 січня наступного за звітним року</i> за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
P8	Кількість наукових видань (журналів), засновником (співзасновником) яких є ЗВО, за науковим напрямом, які індексуються у наукометричній базі даних Scopus (середнє значення кількості на <i>01 січня наступного за звітним року</i> за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
P9	Кількість наукових видань (журналів), засновником (співзасновником) яких є ЗВО, за науковим напрямом, які індексуються у наукометричній базі даних Web of Science Core Collection (середнє значення кількості на <i>01 січня наступного за звітним року</i> за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
P10	Кількість публікацій у фахових наукових виданнях України Категорії Б Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15 січня 2018 року № 32 (середнє значення кількості на <i>01 січня наступного за звітним року</i> за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
P11	Кількість публікацій в зарубіжних періодичних наукових виданнях країн ОЕСР (середнє значення кількості на <i>01 січня наступного за звітним року</i> за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
P12	Кількість публікацій у наукометричній базі даних Scopus (середнє значення кількості на <i>01 січня наступного за звітним року</i> за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					
P13	Кількість публікацій у наукометричній базі даних Web of Science Core Collection (середнє значення кількості на <i>01 січня наступного за звітним року</i> за п'ять років, які розглядаються під час атестації)					

ПИТОМІ ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ
 за якими здійснюється розрахунок атестаційної оцінки наукового напрямку
 закладу вищої освіти

Індика- тори	Пояснення	Формула розрахунку
показники кадрового складу ЗВО за науковим напрямом		
k_1	Кількість захищених кандидатських дисертацій (НПП+НДЧ), що не захистилися;	$k_1 = \frac{P_1}{(П_1 + П_4) - (П_2 + П_3)}$
k_2	Кількість захищених докторських дисертацій на 100 (НПП+НДЧ), що не захистилися;	$k_2 = \frac{P_2}{П_3 + П_6}$
k_3	Кількість молодих учених ЗВО, що є виконавцями наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок, які фінансуються за кошти державного бюджету (НПП+НДЧ+аспіранти+докторанти);	$k_3 = \frac{P_3}{П_1 + П_4 + П_5 + П_6}$
працівники ЗВО, які є членами редакційних колегій наукових видань		
k_4	Кількість працівників ЗВО (за основним місцем роботи), які є членами редакційних колегій наукових видань (журналів), які індексуються у наукометричних базах даних Scopus та WoS CC (НПП+НДЧ+докторанти);	$k_4 = \frac{P_4 \cdot 100}{П_1 + П_4 + П_5 + П_6}$
показники фінансування ЗВО за науковим напрямом		
k_5	Обсяг коштів, на виконання досліджень і розробок ЗВО за науковим напрямом, які за результатами конкурсного відбору фінансуються із загального фонду бюджету (тис.грн) (НПП+НДЧ+аспіранти+докторанти);	$k_5 = \frac{P_5}{П_1 + П_4 + П_5 + П_6}$
k_6	Обсяг коштів, на виконання досліджень і розробок ЗВО за науковим напрямом, які фінансуються зі спеціального фонду державного бюджету (тис.грн) (НПП+НДЧ+аспіранти+докторанти)	$k_6 = \frac{P_6}{П_1 + П_4 + П_5 + П_6}$
кошти на придбання обладнання за науковим напрямом		

k_7	Обсяг коштів, спрямованих/залучених ЗВО на придбання обладнання за науковим напрямом (НПП+НДЧ+аспіранти+докторанти);	$k_7 = \frac{P_7}{\Pi_1 + \Pi_4 + \Pi_5 + \Pi_6}$
кількість наукових видань (журналів)		
k_8	Кількість наукових видань (журналів), засновником (співзасновником) яких є ЗВО, за науковим напрямом, які індексуються у наукометричній базі даних Scopus та WoS CC (НПП+НДЧ+аспіранти+докторанти);	$k_8 = \frac{P_9 + P_{10}}{\Pi_1 + \Pi_4 + \Pi_5 + \Pi_6}$
кількість статей ЗВО за науковим напрямом		
k_9	Кількість публікацій у фахових наукових виданнях України Категорії Б <i>Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15 січня 2018 року № 32</i> на 1 особу (НПП+НДЧ+аспіранти+докторанти);	$k_9 = \frac{P_{10}}{\Pi_1 + \Pi_4 + \Pi_5 + \Pi_6}$
k_{10}	Кількість публікацій в зарубіжних періодичних виданнях країн ОЕСР (НПП+НДЧ+аспіранти+докторанти);	$k_{10} = \frac{P_{11}}{\Pi_1 + \Pi_4 + \Pi_5 + \Pi_6}$
k_{11}	Кількість публікацій у наукометричній базі даних Scopus та WoS CC (НПП+НДЧ+аспіранти+докторанти);	$k_{11} = \frac{P_{12} + P_{13}}{\Pi_1 + \Pi_4 + \Pi_5 + \Pi_6}$

Значення оціночних характеристик для різних напрямів наук (сумарно складає 100 відсотків)

Значення вагових коефіцієнтів (сумарно 1)

№ з\п	Галузі наук	a1	a2	a3	a4	a5	a6	a7	a8	a9	a10	a11
1	Аграрні науки та ветеринарія	0,05	0,05	0,1	0,05	0,14	0,16	0,15	0,05	0,03	0,2	0,02
2	Воєнні науки та національна безпека	0,1	0,1	0,1	0,05	0,14	0,16	0,1	0	0,05	0,05	0,15
3	Гуманітарні науки та мистецтво	0,05	0,05	0,1	0,1	0,12	0,14	0,1	0,1	0,05	0,05	0,14
4	Суспільні науки	0,05	0,05	0,05	0,1	0,17	0,18	0,05	0,1	0,05	0,05	0,15
5	Біологія та охорона здоров'я	0,06	0,06	0,06	0,11	0,16	0,18	0,06	0,06	0,01	0,04	0,2
6	Математичні науки та природничі науки	0,06	0,06	0,06	0,11	0,16	0,18	0,06	0,06	0,01	0,04	0,2
7	Технічні науки	0,05	0,05	0,05	0,05	0,15	0,2	0,15	0,15	0,03	0,02	0,2

Додаток 6 до Методики
 проведення державної атестації
 закладів вищої освіти в частині
 провадження ними наукової
 (науково-технічної) діяльності
 затвердженої наказом МОН
 від _____ 2018 р. № _____

КАРТКА
 експертного оцінювання закладів вищої освіти за науковим напрямом

№ з/п	Науковий напрям	кількість балів:		
		—		
	<i>Експертна оцінка показника</i>	-1	0	+1
1	НАУКОВА НОВИЗНА РЕЗУЛЬТАТІВ, ОТРИМАНИХ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАУКОВИМ НАПРЯМОМ (-1 = не відповідає; 1 = повністю відповідає)			
2	ПРАКТИЧНА ЦІННІСТЬ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА ТА ЕКОНОМІКИ (-1 = не відповідає; 1 = повністю відповідає)			
3	ІНТЕГРОВАНІСТЬ НАУКОВОЇ (НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ) ДІЯЛЬНОСТІ ЗВО У СВІТОВИЙ НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР (-1 = не відповідає; 1 = повністю відповідає)			
	<i>Експертна оцінка показника</i>	-2	0	+ 2
4	ПЕРСПЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ НАУКОВОГО НАПРЯМУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (-2 = не відповідає; 2 = повністю відповідає)			
	Атестаційна оцінка, що обчислюється як сума значень показників у межах 100-бальної шкали	група А група Б група В група Н/А	від 85 - до 100 від 50 - до 90 від 20 - до 55 нижче 20 балів	